

Pramukh SwamiScience& H.D.Patel Arts College, Kadi.

Internal Examination-2018

B.A.-Sem-IV

Sanskrit: Paper – C.C.-403

[Marks: 40]

DT: 05/03/2018

Time: 11:00 to 12:30

पञ्चतन्त्रे मित्रभेदम्-पण्डित विष्णुशर्मा ।

प्र.१.(अ) नीचेना इकराओमांथीगमे ते वेनी अनुवाए करो.

8

(१) अस्ति कस्मिंश्चित् जलाशये कम्बुग्रीवो नाम कच्छपः। तस्य च संकट-विकट-नाम्नी मित्रे हंस-जातीये परम-स्नेह-कोटिम् आश्रिते नित्यम् एव सरस्तीरम् आसाद्य तेन सहानेक-देवर्षि-महर्षीणाम् कथाः कृत्वास्तमय-वेलायाम् स्व-नीडा-संश्रयम् कुरुतः। अथ गच्छता कालेनावृष्टि-वशात् सरः शनैः शनैः शोषम् अगमत्। ततस्तददुःख-दुःखितौ ताञ्चतुः-भो मित्रा जम्बालशेषमेतत्सरः सञ्जातम् , तत् कथम् भवान्भविष्यतीति व्याकुलत्वम् नो हृदि वर्तते

(२)

कस्मिंश्चिद्वनोद्देशे चटकदम्पती तमालतरुकृतनिलयौ प्रतिवसतः स्म। अथ तयोर्गच्छता कालेन सन्ततिरभवत्। अन्यस्मिन् अहनि प्रमत्तो वन गजः-तमाल तं कश्चित् वृक्षं घर्मातच्छायार्थी समाश्रितः। ततो मदोत्कर्षात् तां तस्य शाखां चटकाश्रितां पुष्कराग्रेणाकृष्य बभञ्ज। तस्याभंगेन चटकांडानि सर्वाणि विशीर्णानि। आयुः। वियुक्तौ न प्राणैर् अपि कथम् चटकौ च शेषतया-अथ चटका साण्डभंगाभिभूता प्रलापान् कुर्वाणा न किञ्चित् सुखम् आससाद। अत्रांतरे तस्यास्तान् प्रलापान् श्रुत्वा काष्ठकूटो नाम पक्षी तस्याः परम-सुहृत्-तद्-दुःखदुःखितोऽभ्येत्य तामुवाच भगवति! किंवृथाप्रलापेन।

(३)सिंहोऽपि तच्छ्रुत्वा सर्वतो दूरादेवावलोक्य मृतमुष्टं परित्यज्य प्राणभयात् प्रणष्टः। चतुरकोऽपि शनैः शनैः तस्योष्टस्य मांसं भक्षयामास। अतोऽहं ब्रवीमि-परस्य पीडनं कुर्वन् इति। अथ दमनके गते सञ्जीवकश्चिन्तयामास-अहो किम् एतन् मया कृतम्? यच्छष्पादोऽपि मांसाशिन-स्थस्यानुगः संवृत्तः। अथवा साध्वीदम् उच्यते-

अगम्यानि यः पुमान् याति यो सेव्यांश्च निषेवते।

स मृत्युमुपगृह्णाति गर्भमश्वतरी यथा॥

प्र.१.(अ) नीचे आपेला वाक्योमांथीगमे ते वे वाक्यो ससंदर्भ समझवो. 6

- (१) गच्छन्नभिमुखो नाशं याति वहनो पतङ्गवत् ।
- (२) राजा पिता चमाता च सर्वेषां न्यायवर्तिनाम् ।
- (३) प्राणत्यागोऽपि तत्कर्म न कुर्यात् कुलसेवकः ।
- (४) पण्डितानां च मूर्खाणां विशेषोऽयं यतः स्मृतः।

प्र.२ प्राणीकथाओनी विशेषताओज्झावी , ' पंचतंत्र ' ने ओक प्राणीकथा तरीके

मूलवो.

14

अथवा

प्र.२. ~~प्र.२.~~ कनोध लभो. (गमे ते)

(१) पंचतंत्रना कर्तानो परिचय.	(४) धर्मबुद्धि अने पापबुद्धिनी वार्ता.
(२) पंचतंत्रनी शैली .	(५) पंचतंत्रनी वार्ताकथन कला
(३) त्रयमाखलांनी वार्ता .	

પ્ર.૩. નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છપ્રશ્નોના એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો.12

(૧) પંચતંત્રના કર્તાનું નામ જણાવો. તેઓ ક્યાં રહેતા હતા?

(૨) ટીટોડો અને સમુદ્રની વાર્તાનો સાર શું છે ?

(૩) ત્રણ માછલાંની વાર્તામાં આવતા હંસોના નામ જણાવો.

(૪) ચકલી અને હાથીની વાર્તામાં પોતાના ઈંડા નષ્ટ કરનાર હાથીનો

વધકરવા ચકલીકોનો સહકાર મેળવે છે?

(૫) પંચતંત્રના વિભાગો કેટલા છે ? કયા કયા?

(૬) સિંહ અને શિયાળની વાર્તામાં શિયાળ અને વરુનાં નામ જણાવો.

(૭) સૂચિમુખ અને વાનરની કથાનો બોધ જણાવો.

(૮) વિષ્ણુના દૂતે આવીને ગરુડને શું કહ્યું

(૯) અસ્પ્રધાતનું આજ્ઞાર્થ પ્ર.પુ.બ.વ. અને વિધ્યર્થ ત્રી.પુ.બ.વ.નાં રૂપો

લખો.

(૧૦) દદાતુ અને ચિનવાનિ રૂપો ઓળખાવો.

॥ શુભમ્ ભૂયાત્ ॥